

**POZITIVNO
RODITELJSTVO**
ПОДРШКА
PLANIRANJE
ODGOVORNOST
САРАДЊА
ПРИХВАТАЊЕ
**NAJBOLJI
INTERES DETETA**

OTUĐENJE DETETA
ALIMENTACIJA
STARATELJSTVO
**VISOKOKONFLIKNTNI
РАЗВОД**
КРИВИЦА
OPTUŽIVANJE
НЕРАЗУМЕВАЊЕ

BILTEN #2

PROJEKAT “POZITIVNO RODITELJSTVO”

JUL-ДЕCEMBAR 2020.

O projektu

Projekat "Pozitivno roditeljstvo", Centar za prava deteta sprovodi uz finansijsku podršku Evropske unije, u okviru programa Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava u Srbiji u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2021.

Projekat sufinansira Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade RS, a sprovodi se uz podršku Pravosudne akademije i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Cilj projekta ➔ doprinos zaštiti svakog deteta u Srbiji od svih oblika nasilja kroz efikasan zakonodavni okvir koji se primenjuje u svim okruženjima.

Centar za prava deteta

Пројекат финансира
Европска унија

POZITIVNO RODITELJSTVO

Centar za prava deteta sprovodi dvogodišnji projekat *Pozitivno roditeljstvo*, koji je finansijski podržala Evropska unija u okviru programa *Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava u Srbiji*, sa idejom da se promovišu principi pozitivnog roditeljstva. Projekat sufinansira Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade RS, a sprovodi se uz podršku Pravosudne akademije i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Cilj projekta je da se kroz detaljno osmišljene i prilagođene programe ojačaju kapaciteti profesionalaca u sistemima socijalne zaštite i pravosuđa i omogući im se da dalje sprovođe programe jačanja porodice koji stimulišu i jačaju veštine pozitivnog roditeljstva.

Pozitivno roditeljstvo označava ponašanje roditelja utemeljeno na najboljim interesima deteta, koje neguje, osnažuje, nenasilno je i osigurava poštovanje i usmeravanje deteta koje uključuje postavljanje granica kako bi se omogućio potpuni razvoj potencijala svakog deteta. Dete ima pravo na brigu, sigurnost i vaspitanje koji uvažavaju njegovu individualnost, a roditelji imaju pravo na podršku države u ispunjavanju svoje roditeljske uloge.

Razvod roditelja se ubraja u jedno od najstresnijih iskustava koja deca mogu da dožive, a u Srbiji se, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, svaki četvrti brak završi razvodom. Brojna istraživanja pokazuju da su deca u visokokonfliktним razvodima roditelja često emocionalno zanemarena, jer su roditelji preokupirani sopstvenim finansijskim, emocionalnim, socijalnim i drugim problemima. Deca kod čijih roditelja visokokonfliktni razvod traje duži vremenski period imaju podjednake teškoće kao deca koja su žrtve fizičkog zlostavljanja i zanemarivanja.

ORGANIZOVALI SMO OBUKU ZA TRENERE/ICE “POZITIVNO RODITELJSTVO”

↓ 6-8. jula 2020. ↓

U saradnji sa domaćim i međunarodnim ekspertkinjama, na osnovu detaljno osmišljenog i prilagođenog programa, koji za cilj ima promociju principa pozitivnog roditeljstva, u julu smo održali:

- ✓ trodnevnu obuku za trenere/ice “Pozitivno roditeljstvo” namenjenu stručnim radnicima u socijalnoj zaštiti.

OBUKA ZA TRENERE/ICE “POZITIVNO RODITELJSTVO”

↓ 6-8. jula 2020. ↓

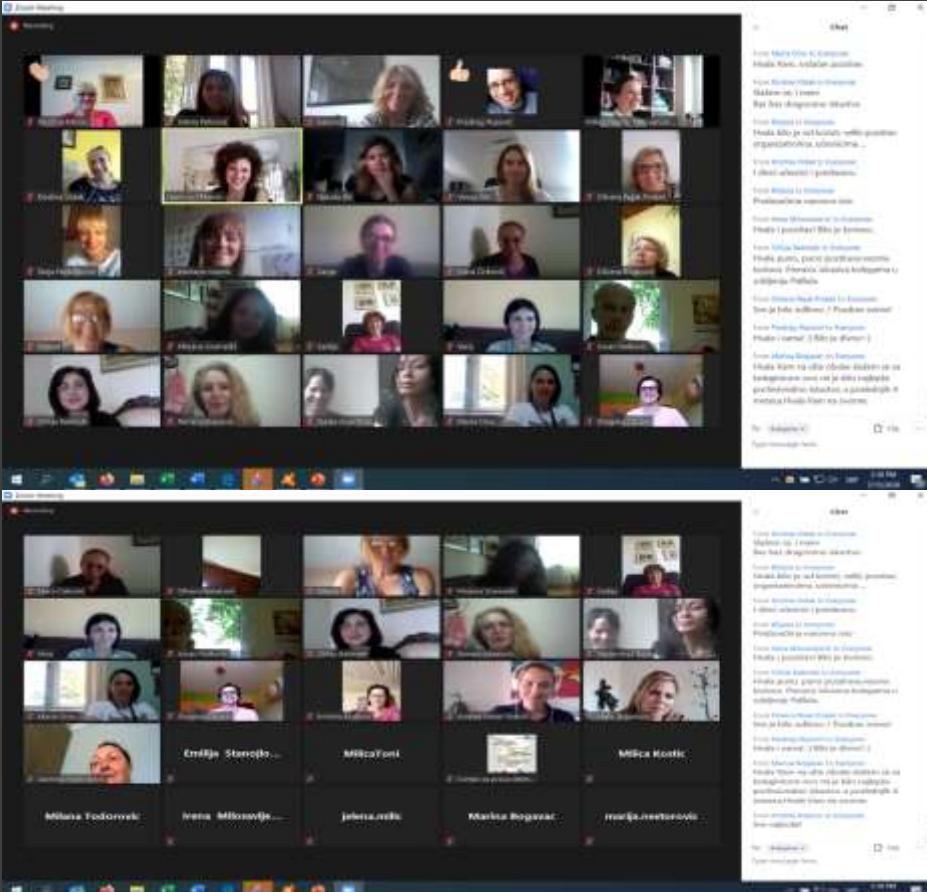

Cilj ove obuke bio je da se pored pružanja dodatnih znanja iz oblasti pozitivnog roditeljstva, stručni radnici osnaže da uz praktikovanje novostečenih znanja i veština sami dalje obučavaju i osnažuju svoje saradnike i roditelje sa kojima su u kontaktu.

Obuku su vodile doc. dr Vera Despotović, prof. dr sc. Gordana Buljan Flander i advokatika Marija Petrović, a učestvovali su stručnjaci iz centara za socijalni rad i savetovališta za brak i porodicu širom Srbije.

ORGANIZOVALI SMO OBUKU ZA TRENERE/ICE “RAZVOD RODITELJA I ZAŠTITA DECE”

13-15. jula 2020.

U saradnji sa domaćim i međunarodnim ekspertkinjama, na osnovu detaljno osmišljenog i prilagođenog programa, koji za cilj ima zaštitu dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda, u julu smo održali:

- ✓ trodnevnu obuku za trenere/ice “Razvod roditelja i zaštita dece” namenjenu stručnim radnicima u pravosuđu i socijalnoj zaštiti.

OBUKA ZA TRENERE/ICE "RAZVOD RODITELJA I ZAŠTITA DECE"

13-15. jula 2020.

Kakav razvod može biti?

- Prijateljski razvod** - bivši partneri zadržavaju topao odnos, dogovaraju se i komuniciraju bez većih teškoća. Uglavnom među njima više nemaju romantične strasti, ali se bez problema se druže i provode zajedničko vrijeme s djecom.
- Razvod kao sklapanje posla** - bivši partneri dogovaraju se kao da su na poslovnom sastanku, bez topline i prijateljskih emocija jedno prema drugome, ali korektno i fer. U njihovom odnosu nema puno bliskosti, ali nema ni otvorenih sukoba ili zamjeranja.
- Visokokonfliktni razvod** - razvod u kojem se ne prekidaju svade između partnera s protokom vremena, dječa se nalaze u središtu njihovog sukoba (1/3).

Johnston i Campbell, 1999; Marshack 2009

Cilj ove obuke je bio da se pored pružanja dodatnih znanja iz oblasti zaštite deteta u visokokonfliktnom razvodu roditelja, stručni radnici u pravosuđu i socijalnoj zaštiti osnaže da dalje praktikuju stečene veštine i znanja i prenose ih na svoje saradnike i roditelje sa kojima su u kontaktu.

Obuku su vodile prof. dr sc. Gordana Buljan Flander, spec. med. psih. Teodora Minčić i prof. dr Milica Pejović Milovančević, a učestvovali su brojni stručnjaci iz centara za socijalni rad, savetovališta za brak i porodicu, apelacionih sudova i advokati širom Srbije.

NEKI OD UTISAKA UČESNIKA/CA OBUKA

„U ova teška vremena uspeli smo zajednički da učinimo nešto kvalitetno i za nas i za naše korisnike. Sve je bilo podsticajno i vraćalo je veru da, i u ovakvim situacijama, možemo da damo doprinos i da unesemo novi kvalitet u naš rad. Zaključak je da imamo zajednički zadatak i da se potrudimo.“

►□ Psihološkinja iz Savetovališta za brak i porodicu pri Centru za socijalni rad Niš

„Edukacija je bila jako korisna i dobro organizovana, s obzirom na uslove u kojima je održana. Centru za prava deteta zahvalnost što smo imali priliku da čujemo prof. Gordana B. Flander, koja fascinira svojim iskustvom, odlučnošću i hrabrošću u zagovaranju interesa dece. Edukacija mi je ponudila konkretnе odgovore na pitanja i dileme sa kojima sam se susretala u praksi i sada mi se čini da imam vodilju koja će rad na teškim predmetima u VKR činiti manje frustrirajućim. Učesnici seminara su svojim komentarima takođe pružili dragoceno iskustvo.“

►□ Psihološkinja iz Centra za socijalni rad Novi Sad

„Sjajno organizovana obuka!!! Sve pohvale!!!“

►□ sudija iz Apelacionog suda u Kragujevcu

OBEZBEDILI SMO SUPERVIZIJSKU PODRŠKU TRENERIMA KOJI SU PROŠLI OBUCE PROFESIONALACA U SOCIJALNOJ ZAŠTITI I PRAVOSUĐU

Nakon obuka obezbedili smo supervizijsku podršku trenera/ica, kako bi se dodatno osnažili da dalje sprovode programe podrške porodicama, koji stimulišu i jačaju veštine pozitivnog roditeljstva, kao i da postupaju u najboljem interesu deteta u slučaju visokokonfliktnog razvoda.

OBJAVILI SMO PRIRUČNIK ZA TRENERE/ICE “POZITIVNO RODITELJSTVO”

Priročnik za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“ je nastao kao deo istoimene trodnevne obuke koju je Centar za prava deteta održao u periodu od 6-8. jula 2020. godine.

Namenjen je stručnim radnicima u socijalnoj zaštiti, koji su učestvovali na obuci, i predstavlja im važnu alatku u radu sa porodicama, uz kontinuiranu supervizijsku podršku ekspertkinja u primeni stečenih znanja i veština, koja je omogućena tokom sprovođenja projekta. Pored toga, priročnik je dostupan i drugim stručnjacima u oblasti socijalne zaštite koji su zainteresovani da unaprede svoje znanje.

OBJAVILI SMO PRIRUČNIK ZA TRENERE/ICE „RAZVOD RODITELJA I ZAŠTITA DECE“

Priročnik za trenere/ice „Razvod roditelja i zaštita dece“ je nastao kao deo istoimene trodnevne obuke koju je Centar za prava deteta održao u periodu od 13-15. jula 2020. godine.

Namenjen je stručnim radnicima u oblasti pravosuđa i socijalne zaštite, koji su učestvovali na obuci, i predstavlja im važnu alatku u radu na slučajevima visokokonfliktnih razvoda, uz kontinuiranu supervizijsku podršku eksperkinja, koja je omogućena tokom sprovođenja projekta. Pored toga, priročnik je dostupan i drugim stručnjacima u oblasti socijalne zaštite i pravosuđa koji su zainteresovani da unaprede svoje znanje.

PODELILI SMO PRIRUČNIKE I PROMOTIVNE MATERIJALE UČESNICIMA/AMA OBUKA

OBJAVILI SMO VODIČ ZA FACILITATORE „POZITIVNO RODITELJSTVO“

Vodič za facilitatore „Pozitivno roditeljstvo“ je nastao kao deo obuke „Pozitivno roditeljstvo“.

Nudi praktične savete i vežbe stručnim radnicima u oblasti socijalne zaštite i važna je alatka u daljem širenju znanja i veština tokom rada sa decom i porodicama.

Važan je resurs u budućem radu stručnih radnika u socijalnoj zaštiti.

OBJAVILI SMO VODIČ ZA FACILITATORE „RAZVOD RODITELJA I ZAŠTITA DECE“

Vodič za facilitatore „Razvod roditelja i zaštita dece“ je nastao kao deo obuke „Razvod roditelja i zaštita dece“.

Nudi praktične savete i vežbe stručnim radnicima iz pravosuđa i socijalne zaštite i važna je alatka u oblasti zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda roditelja.

Značajan je resurs u radu stručnih radnika u socijalnoj zaštiti i pravosuđu.

RAZVILI SMO PLATFORMU ZA E-UČENJE

The screenshot shows the homepage of the e-learning platform. At the top, there is a navigation bar with the logo of 'CENTAR ZA PRAVA DETETA' and links for 'POČETNA', 'O PROJEKTU', 'O NAMA', and 'ULOGUJ SE'. The main title 'Platforma za e-učenje' is displayed above a large image of a laptop keyboard. Below the title, a detailed description of the platform's purpose and target audience is provided. A central text box states: 'Platforma nudi dva programa "Pozitivno roditeljstvo" i "Razvod roditelja i zaštita dece", na kojima se nalaze korisni materijali: priručnici, stručni tekstovi, izveštaji i youtube snimci. Nakon inicijalne registracije učesnika, predviđeno je testiranje znanja u odabranom programu, kao i po završetku obuke. Učesnike koji budu uspešno završili obuku, očekuju sertifikati.' Below this text are two sections: 'Razvod roditelja i zaštita dece' (with an illustration of a family) and 'Pozitivno roditeljstvo' (with an illustration of a family). Each section has a yellow 'Prijava se!' button.

Platforma za e-učenje nastala je kao deo obuka za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“ i „Razvod roditelja i zaštita dece“.

Na platformi se nalaze dva programa: “Pozitivno roditeljstvo” i “Razvod roditelja i zaštita dece”, koji nude korisne materijale u ovim oblastima: priručnike, vodiče za facilitatore, stručne tekstove, izveštaje i youtube snimke.

Na razvijanju programa obuka i platforme za e-učenje, kao i izradi priručnika i vodiča za facilitatore, Centar za prava deteta je sarađivao sa prof. dr sc. Gordanom Buljan Flander, doc. dr Verom Despotović i spec. med. psih. Teodorom Minčić.

ODRŽALI SMO 15 INFO SESIJA SA RODITELJIMA U ŠKOLAMA

Info sesije su održane u 15 škola u Subotici, Leskovcu, Novom Pazaru, Zrenjaninu, Beogradu, Čačku, Nišu, Kraljevu i Prokuplju, na kojima je prisustvovalo više od 300 roditelja i nastavnika.

Cilj info sesija bio je da se promoviše princip pozitivnog roditeljstva među nastavnicima i roditeljima, a ujedno i prilika da se roditeljima pruži podrška u nadogradnji roditeljskih kompetencija.

Održali smo sastanak praktičara u Beogradu

Prvi u nizu sastanaka praktičara na temu pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u visokokonfliktnim razvodima održan je u Beogradu. Na sastanku su učestvovali predstavnici centara za socijalni rad, obrazovnih institucija, Zaštitnika građana, Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu, nevladinih organizacija, donatorske zajednice, kao i akademici i profesionalci koji deluju u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda.

Kao jedan od zaključaka nameće se značaj preventivnih programa na temu pozitivnog roditeljstva, jer bi se na taj način doprinelo i prevenciji visokokonfliktnih razvoda. Ipak, iako je prevencija ključna, ne treba odustati od podrške i u vidu intervencije. Nikad nije kasno da se roditeljima pruži podrška, pa čak i kada dođe do suda. Važno je razviti programe podrške roditeljima i nakon razvoda i kroz intersektorsknu saradnju uključiti tim raznih stručnjaka.

Održali smo sastanak praktičara u Kragujevcu

Drugi u nizu sastanaka praktičara na temu pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u visokokonfliktnim razvodima održan je u Kragujevcu. [Sastanku](#) su prisustvovali predstavnici centara za socijalni rad, pravosuđa, obrazovanja, kao i akademici i profesionalci koji deluju u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda.

Među važnim zaključcima ovog sastanka ističe se potreba da se sudovi specijalizuju za rad u slučajevima visokokonfliktnih razvoda. Takođe, važno je blagovremeno i koordinisano reagovati u cilju zaštite deteta; ne treba u fokus stavljati prava roditelja da viđaju svoje dete, a pri tom zapostavljati prava deteta. Kao jedan od izazova sa kojima se sreću profesionalci jeste i da su često na meti osuda i progona od strane roditelja koji otuđuje dete. Problem se takođe ogleda i u neizvršavanju sudskih odkuka, a roditelji koji vrše otuđenje ostaju nekažnjeni.

OBJAVILI SMO BILTEN #1

Povodom prvih šest meseci realizacije projekta, objavili smo [Bilten#1](#) koji sumira sve aktivnosti sprovedene u periodu od jnauara do juna 2020. godine.

BILTEN #1
CENTRA ZA PRAVA DETETA
JANUAR – JUN 2020.
PROJEKAT
POZITIVNO RODITELJSTVO

POZITIVNO RODITELJSTVO
PODŠTAKA
PLAĆANJE
ODGOVORNOST
SARADNJA
PRIMJENJUJE
NAJBOLJI
INTERES DETETA
OTUDENJE DETETA
ALIMENTACIJA
STARATELJSTVO
VISOKOKONFLIKNTNI
RAZVOD
KRIVICA
OPTUZIVANJE
HERAZDNEVANJE

Centar za prava deteta
Projekat finansira Europski svet
#EV ZA TEBE

VIDLJIVOST U MEDIJIMA

▼ OBJAVLJENO 12 SAOPŠTENJA ▼

- ✓ [Objavljen Bilten #1 u okviru projekta "Pozitivno roditeljstvo"](#)
- ✓ [Održana obuka „Pozitivno roditeljstvo“ za stručne radnike u socijalnoj zaštiti](#)
- ✓ [Održana obuka „Razvod roditelja i zaštita dece“ za stručne radnike u pravosuđu i socijalnoj zaštiti](#)
- ✓ [CPD objavio Priručnik za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“](#)
- ✓ [CPD objavio Priručnik za trenere/ice „Razvod roditelja i zaštita dece“](#)
- ✓ [Centar za prava deteta objavio je Vodič za facilitatore „Pozitivno roditeljstvo“](#)
- ✓ [Centar za prava deteta objavio je Vodič za facilitatore „Razvod roditelja i zaštita dece“](#)
- ✓ [Priključili smo se Nacionalnoj radnoj grupi za podršku porodici](#)
- ✓ [Centar za prava deteta razvio platformu za e-učenje za stručne radnike u socijalnoj zaštiti i pravosuđu](#)
- ✓ [Centar za prava deteta održao sastanak praktičara „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ u Beogradu](#)
- ✓ [Centar za prava deteta održao sastanak praktičara „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ u Kragujevcu](#)
- ✓ [Intervju za Blic žena povodom Svetskog dana deteta](#)

UČEŠĆE NA SASTANCIMA I DOGAĐAJIMA

Promovisali smo projektne rezultate na konferenciji povodom obeležavanja Svetskog dana deteta „[Svetski dan deteta obeležen snagom dece i mladih](#)“.

Saradnica Centra za prava deteta učestvovala je na EUinfoNet vebinaru „[Kako da nas krize zbliže?](#)“.

Učestvovali smo na trodnevnoj Trećoj evropskoj konferenciji - [EAPAP ZAGREB 2020: „Separacija roditelja, otuđenje i oporavak deteta: Razvoj standarda dobre prakse“](#) u organizaciji Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba.

Učestvovali smo na online događaju “[Istraživanje primene vaspitne discipline nad decom u porodici u Srbiji](#)”, koji je organizovao UNICEF.

POSEBNA ZAHVALNOST ZA PODRŠKU

Pravosudna akademija

Gradski centar za socijalni rad u
Beogradu

Republički zavod za socijalnu
zaštitu

Poliklinika za zaštitu djece i mladih
Grada Zagreba, Hrvatska

Institut za mentalno zdravlje

Mreža organizacija za decu
Srbije

Regionalna ChildHub Platforma Terre des
Hommes-a, kojom u Srbiji koordinira Centar za
integraciju mladih

Centar za prava deteta

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

PRATITE NAS → WWW.CPD.ORG.RS, [FB](#) & [INSTAGRAM](#)